

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘΜ. 786 / 2022

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1^{ου} ορόφου του κτηρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 7^η Ιουλίου 2022, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:00, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Ιωάννης Λιανός

Μέλη: Καλλιόπη Μπενετάτου (Αντιπρόεδρος)

Παναγιώτης Φώτης

Ιωάννης Στεφάτος

Σωτήριος Καρκαλάκος και

Μιχαήλ Πολέμης, σε αναπλήρωση του τακτικού μέλους Ιωάννη Πετρόγλου

Γραμματέας: Ευαγγελία Ρουμπή

Η Εισηγήτρια Μαρία Ιωαννίδου δε συμμετείχε λόγω δικαιολογημένου κωλύματος.

ΘΕΜΑ: Όροι, προϋποθέσεις και διαδικασία αποδοχής δεσμεύσεων εκ μέρους των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων και θέματα σχετικά με την αναστολή των προθεσμιών των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 15 του Ν. 3959/2011, όπως ισχύει

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού, λαμβάνοντας τις διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 15 του ν. 3959/2011 (ΦΕΚ 93/Α/20.11.2011), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή με τον ν. 4886/2022 (ΦΕΚ Α΄ 12/24.01.2022), το ότι δεν προκαλείται δαπάνη και μετά από διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών της, ομόφωνα όρισε τους όρους, προϋποθέσεις και διαδικασία αποδοχής δεσμεύσεων εκ μέρους των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων και θέματα σχετικά με την αναστολή των προθεσμιών των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 15 του ν. 3959/2011, όπως το κείμενο αποτυπώνεται κάτωθι:

I. Εισαγωγή

1. Σύμφωνα με το άρθρο 25Γ παρ. 1 και 2 του Ν. 3959/2011 αν η Επιτροπή Ανταγωνισμού (εφεξής και «ΕΑ») πιθανολογεί, κατά τη διάρκεια σχετικής έρευνας που διεξάγεται είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν καταγγελίας, παράβαση των άρθρων 1, 1Α και 2 του παρόντος ή των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

και «ΣΛΕΕ»), μπορεί με απόφασή της, αφού ζητήσει την άποψη των συμμετεχόντων στην αγορά, να αποδέχεται, την εκ μέρους των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, ανάληψη δεσμεύσεων προς παύση της πιθανολογούμενης παράβασης και να καθιστά τις δεσμεύσεις αυτές υποχρεωτικές για τις επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων.. Περαιτέρω, με το άρθρο 14 παρ. 2 περ. ιδ (δδ) του Ν. 3959/2011 παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση στην ΕΑ να ρυθμίσει με απόφασή της τους όρους, τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία αποδοχής δεσμεύσεων εκ μέρους των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων και θέματα σχετικά με την αναστολή των προθεσμιών των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 15 του Ν. 3959/2011.

II. Κριτήρια Επιλογής Υποθέσεων

2. Οι αποφάσεις δεσμεύσεων αποσκοπούν στην αποκατάσταση αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην αγορά. Η ΕΑ χαιρεί ευρείας διακριτικής ευχέρειας να αποφασίσει επί της εκκίνησης ή μη της διαδικασίας αξιολόγησης και επί της αποδοχής ή μη των δεσμεύσεων που προτείνουν οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις¹. Σύμφωνα με την εθνική και ενωσιακή νομολογία, η σχετική απόφαση ελέγχεται δικαστικά μόνο σε περίπτωση παράβασης από την ΕΑ των άκρων ορίων της διακριτικής της ευχέρειας². Κατά την ως άνω αξιολόγηση και στο πλαίσιο της διακριτικής της ευχέρειας εκτιμάται από την ΕΑ η διασφάλιση του αποτρεπτικού χαρακτήρα των κανόνων ανταγωνισμού μέσω της επιβολής προστίμου, γίνεται δε στάθμιση αυτού με την προκύπτουσα από τις δεσμεύσεις ωφέλεια³, προκειμένου να επιλεγεί η πλέον κατάλληλη από άποψη δημοσίου συμφέροντος συνέπεια στο πλαίσιο της αποκατάστασης των συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην αγορά. Σε περιπτώσεις που ενέχουν ιδιαίτερα σοβαρούς περιορισμούς του ανταγωνισμού προκρίνεται η επιβολή προστίμου, εφόσον διαπιστωθεί η παράβαση⁴. Και τούτο διότι η επιβολή προστίμου σε περιπτώσεις ιδιαίτερα σοβαρών περιορισμών του ανταγωνισμού κρίνεται αποτελεσματικότερη από απόψεως πολιτικής ανταγωνισμού, καθώς το πρόστιμο διαθέτει, πέραν του κυρωτικού, και αποτρεπτικό χαρακτήρα όχι μόνο έναντι των αποδεκτών της απόφασης της ΕΑ αλλά και έναντι κάθε άλλης επιχείρησης, η οποία θα είχε πρόθεση να υιοθετήσει παρόμοια συμπεριφορά⁵.

¹ Βλ. άρθρο 25Γ παρ. 1 και 2 Ν.3959/2011 «...η Επιτροπή Ανταγωνισμού ...**μπορεί** με απόφασή της να αποδέχεται, εκ μέρους των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, την ανάληψη δεσμεύσεων...». Βλ. επίσης ECN Recommendation on Commitment Procedures, παρ. I.4 (https://ec.europa.eu/competition/ecn/ecn_recommendation_commitments_09122013_en.pdf).

² Βλ. ΔΕφαΘ 2265/2010 (Nestlé) παρ. 9, Δικαστήριο Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) C-441/07 Επιτροπή κατά Alrosa Συλλ. 2010, σελ. I-5949, σκ. 59-69, 94 και 115 καθώς και σχετικές προτάσεις Γεν. Εισαγγελέα Kokott της 17.09.2009, σκ. 80 – 90.

³ Π.χ. ταχεία παρέμβαση και άμεση επέλευση των αλλαγών στην αγορά, εξοικονόμηση χρόνου και πόρων - ανθρώπινων και οικονομικών - για την ΕΑ. Βλ. ECN Recommendation on Commitment Procedures, παρ. I.2. Βλ. επίσης παρ. 5 κατωτέρω.

⁴ Βλ. και 13η αιτιολογική σκέψη του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της συνθήκης Ε.Ε. 2003/L 1/1 «Σε περιπτώσεις στις οποίες η Επιτροπή σκοπεύει να επιβάλει πρόστιμο, δεν ενδείκνυνται αποφάσεις δέσμευσης». Βλ. ΕΑ 369/V/2007 (Γάλατα-οριζόντιες συμπράξεις) σκ. 305, 373/V/2007 (Γάλατα - κάθετες συμπράξεις) σκ. 45 (1) και 45 (2), 495/VI/2010 (Καρφούρι – δίκτυο δικαιόχρησης) σελ. 3, 434/V/2009 (Nestlé) σελ. 4 επ., 520/VI/2011 (Tasty) σελ. 2.

⁵ Βλ. την Ανακοίνωση της ΕΑ αναφορικά με τις Κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων στην ιστοσελίδα της ΕΑ: www.epant.gr (Νομοθεσία-Ανακοινώσεις).

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

Ωστόσο, οι δεσμεύσεις μπορεί να εξακολουθούν να είναι κατάλληλες και στην περίπτωση όπου οι επιχειρήσεις έχουν διακόψει την εικαζόμενη αντί-ανταγωνιστική πρακτική τους πριν ή κατά τη διάρκεια της έρευνας. Η ανάληψη δεσμεύσεων σε αυτή την περίπτωση αποσκοπεί στη διασφάλιση ότι οι επιχειρήσεις θα συνεχίσουν και στο μέλλον να τηρούν τους κανόνες του (ελεύθερου) ανταγωνισμού, οι οποίοι θα μπορούσαν να οδηγήσουν στη διαπίστωση παράβασης, εφόσον θα υπήρχε έννομο συμφέρον.

3. Στο πλαίσιο αυτό η ΕΑ κατά κανόνα δεν θα αποδέχεται δεσμεύσεις στην περίπτωση ιδιαίτερα σοβαρών περιορισμών του ανταγωνισμού αναφορικά με τον καθορισμό τιμών ή/και τη νόθευση διαγωνισμών ή/και τον περιορισμό της παραγωγής ή/και την εφαρμογή ποσοστώσεων ή/και την κατανομή των αγορών. Δεσμεύσεις κατά κανόνα δεν θα γίνονται δεκτές σε σοβαρές περιπτώσεις κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης. Κατά την αξιολόγησή της η ΕΑ θα λαμβάνει υπόψη της παράγοντες οι οποίοι ανάγονται στη φύση του προϊόντος ή της υπηρεσίας, τη δομή της αγοράς, το μερίδιο αγοράς των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων, τους φραγμούς εισόδου, το εύρος και την ένταση των πιθανολογούμενων επιζήμιων αποτελεσμάτων στον ανταγωνισμό και στους καταναλωτές, καθώς και τη διάρκεια, την εμβέλεια, το σύνθετο χαρακτήρα και την πολλαπλότητα της παράβασης.

4. Περαιτέρω η ΕΑ δεν θα αποδέχεται δεσμεύσεις εάν:

- α. η υπόθεση αφορά σε οριζόντιες συμπράξεις, οι οποίες έχουν υπαχθεί στο πρόγραμμα επιείκειας⁶ ή
- β. είναι αόριστες ή τελούν υπό όρους ή
- γ. προτείνονται για παρελκυστικούς λόγους ή
- δ. δεν εξυπηρετούν την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας.

5. Η ΕΑ κατ' αρχήν θεωρεί κατάλληλη την αποδοχή δεσμεύσεων σε υποθέσεις όπου:

- α. τα υφιστάμενα⁷ προβλήματα ανταγωνισμού είναι ευχερώς προσδιορίσιμα και
- β. τα προβλήματα ανταγωνισμού αντιμετωπίζονται πλήρως από τις προσφερόμενες δεσμεύσεις και δεν δημιουργούνται νέα και
- γ. τα προβλήματα ανταγωνισμού δύνανται να επιλυθούν αποτελεσματικά και ει δυνατόν σε σύντομο χρονικό διάστημα και
- δ. οι δεσμεύσεις συμβάλλουν στην εξοικονόμηση πόρων της ΕΑ και την επιτάχυνση και αποτελεσματικότητα της διαδικασίας, οι οποίες εξυπηρετούνται όταν οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις⁸ εκδηλώσουν το ενδιαφέρον τους να αναλάβουν δεσμεύσεις όσο το δυνατόν νωρίτερα⁹. Σε κάθε περίπτωση η ΕΑ δεν θεωρεί κατ' αρχήν πρόσφορη την αποδοχή

⁶ Βλ. άρθρα 29B και επ. και Απόφαση ΕΑ για τους όρους και τις προϋποθέσεις απαλλαγής ή μείωσης των προστίμων που επιβάλλονται σε βάρος επιχειρήσεων και φυσικών προσώπων που συμβάλλουν στη διερεύνηση οριζόντιων συμπράξεων του άρθρου 1 του ίδιου νόμου ή του άρθρου 101 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης - «Πρόγραμμα Επιείκειας».

⁷ Σύμφωνα με το άρθρο 25Γ παρ. 1 του Ν. 3959/2011 η Επιτροπή Ανταγωνισμού αποδέχεται δεσμεύσεις «προς παύση της πιθανολογούμενης παράβασης».

⁸ Στο εξής η αναφορά σε «εμπλεκόμενες επιχειρήσεις» ή «επιχειρήσεις» περιλαμβάνει και την εμπλεκόμενη επιχείρηση και τις εμπλεκόμενες ενώσεις επιχειρήσεων.

⁹ Βλ. ECN Recommendation on Commitment Procedures, παρ. I.11.

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

δεσμεύσεων σε υποθέσεις επί των οποίων έχει κοινοποιηθεί στα εμπλεκόμενα μέρη η σχετική Εισήγηση¹⁰.

6. Η διαδικασία αξιολόγησης και ανάληψης των προτεινόμενων δεσμεύσεων μπορεί να διακοπεί οποιαδήποτε στιγμή με πρωτοβουλία είτε της ΕΑ είτε των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων. Στην περίπτωση αυτή η ΕΑ μπορεί να συνεχίσει τη διαδικασία έρευνας και διαπίστωσης ή μη παράβασης προκειμένου να εκδώσει απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 1 του Ν. 3959/2011¹¹.

III. Υποβολή Πρότασης Δεσμεύσεων

Προπαρασκευαστικές Συζητήσεις

7. Οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις δύνανται να υποβάλουν πρόταση δεσμεύσεων σε οποιοδήποτε στάδιο διερεύνησης μιας υπόθεσης από την ΕΑ και πάντως το αργότερο με τη λήξη της προθεσμίας που προβλέπεται στο άρθρο 14 παρ. 2 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, σε περίπτωση που έχει ήδη κοινοποιηθεί στα μέρη η σχετική Εισήγηση¹².

8. Οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις μπορούν να επικοινωνούν με τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού («ΓΔΑ») προκειμένου να διερευνήσουν τη δυνατότητα ανάληψης δεσμεύσεων μόλις λάβουν γνώση με οποιονδήποτε τρόπο της διενέργειας έρευνας επί πιθανολογούμενων παραβάσεων. Η ΓΔΑ μπορεί με δική της πρωτοβουλία να ενημερώσει τα μέρη σχετικά με τη δυνατότητα ανάληψης δεσμεύσεων σε συγκεκριμένη υπόθεση.

9. Εφόσον η εμπλεκόμενη επιχείρηση αποφασίσει να προτείνει την ανάληψη δεσμεύσεων μπορεί να ζητήσει ενημερωτική σύσκεψη, στην οποία εκθέτει τους λόγους για τους οποίους προτίθεται να προβεί σε ανάληψη δεσμεύσεων, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια για την επιλογή υποθέσεων όπως παρουσιάζονται στο Κεφάλαιο II ανωτέρω, και παρουσιάζει ή/ και υποβάλλει τις δεσμεύσεις που προτίθεται να προτείνει. Στο στάδιο αυτό ενδεχομένως απαιτηθεί η διενέργεια περισσότερων προπαρασκευαστικών ενημερωτικών συσκέψεων με στόχο αφενός την αποσαφήνιση των προβλημάτων ανταγωνισμού που πιθανολογούνται¹³ και αφετέρου τη βελτίωση των υποβαλλόμενων δεσμεύσεων για την αποτελεσματικότερη και πληρέστερη αντιμετώπιση αυτών.

Εκκίνηση Διαδικασίας

10. Η διαδικασία αξιολόγησης και αποδοχής ή μη των δεσμεύσεων εκκινεί εφόσον κριθεί ότι:

¹⁰ Κανονισμός Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Στο εξής η αναφορά σε «Εισήγηση» σημαίνει την Εισήγηση που προβλέπεται στο άρθρο 15 παρ. 4 του Ν. 3959/2011 και το άρθρο 14 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

¹¹ Βλ. ECN Recommendation on Commitment Procedures, παρ. I.4 και I.13.

¹² 12 Βλ. ωστόσο Κεφ. II παρ. 5 υπό δ ανωτέρω σχετικά με τα κριτήρια αποδοχής δεσμεύσεων.

¹³ Σημειώνεται ότι πιθανώς να απαιτείται η διενέργεια περαιτέρω μέτρων έρευνας προκειμένου να προσδιορισθούν επαρκώς τα προβλήματα ανταγωνισμού.

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

α. η πρόθεση της επιχείρησης να προτείνει ανάληψη δεσμεύσεων, οι οποίες θα αντιμετωπίσουν πλήρως και αποτελεσματικά τα προβλήματα ανταγωνισμού, είναι ειλικρινής και

β. η συγκεκριμένη υπόθεση είναι κατ' αρχήν πρόσφορη για την αποδοχή δεσμεύσεων, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια για την επιλογή υποθέσεων όπως παρουσιάζονται στο Κεφάλαιο II ανωτέρω¹⁴, και

γ. η φύση και τα χαρακτηριστικά των δεσμεύσεων όπως διαμορφώθηκαν κατά τα ανωτέρω ενδείκνυται για την αποκατάσταση των συνθηκών ανταγωνισμού στην αγορά, λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο και το είδος των προτεινόμενων δεσμεύσεων όπως παρουσιάζονται στο Κεφάλαιο IV κατωτέρω.

Σε κάθε περίπτωση η διαδικασία αξιολόγησης των δεσμεύσεων δεν εκκινεί αν κριθεί ότι πρόκειται για υπόθεση στην οποία ενδείκνυται η επιβολή προστίμου.

11. Εφόσον κριθεί κατά τα ανωτέρω ότι είναι πρόσφορη η εκκίνηση της διαδικασίας δεσμεύσεων ο αρμόδιος Εισηγητής¹⁵ καλεί τις επιχειρήσεις που προτείνουν τις δεσμεύσεις να υποβάλουν εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών πρόταση δεσμεύσεων που θα αξιολογηθεί κατά τη διαδικασία του Κεφαλαίου V κατωτέρω (εφεξής «Πρόταση Δεσμεύσεων»), προς αντιμετώπιση των συνοπτικά παρατιθέμενων στην κλήση πιθανολογούμενων παραβάσεων και διερευνώμενων προβλημάτων ανταγωνισμού.

12. Σε περίπτωση μη υποβολής Πρότασης Δεσμεύσεων εντός της ταχθείσας προθεσμίας συνεχίζεται η διαδικασία διερεύνησης της υπόθεσης και διαπίστωσης ή μη παράβασης. Σε περίπτωση μη υποβολής Πρότασης Δεσμεύσεων εντός της ταχθείσας προθεσμίας από μέρος των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων δύναται να συνεχίζεται ως προς αυτές η διαδικασία διερεύνησης της υπόθεσης και διαπίστωσης ή μη παράβασης.

13. Η κοινοποίηση της ως άνω πρόσκλησης αναστέλλει τις προθεσμίες των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 15 του Ν. 3959/2011¹⁶.

14. Σε περίπτωση κατά την οποία έχει κοινοποιηθεί στην επιχείρηση η Εισήγηση, οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις δύναται να υποβάλουν Πρόταση Δεσμεύσεων το αργότερο με το Υπόμνημα της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Ο αρμόδιος Εισηγητής συντάσσει εισήγηση επί του παραδεκτού και της καταλληλότητας των ως άνω προτεινόμενων δεσμεύσεων, η οποία επιδίδεται στα μέρη δύο (2) ημέρες πριν την ορισθείσα δικάσιμο για τη συζήτηση της υπόθεσης, χωρίς νέα κλήτευση. Κατά την ορισθείσα δικάσιμο η ΕΑ αποφασίζει εάν θα κινήσει τη διαδικασία αξιολόγησης και αποδοχής ή μη των δεσμεύσεων, οπότε και τηρείται η διαδικασία του Κεφ. V κατωτέρω χωρίς να απαιτείται η σύνταξη άλλης εισήγησης¹⁷, άλλως συνεχίζεται η συζήτηση της υπόθεσης. Σε περίπτωση εκκίνησης της διαδικασίας αναστέλλονται οι προθεσμίες της παραγράφου 5 του άρθρου 15 του Ν. 3959/2011.

¹⁴ Βλ. Κεφ. II παρ. 5 ανωτέρω σχετικά με τα κριτήρια αποδοχής δεσμεύσεων.

¹⁵ Κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 15 παρ. 1 και 2 του Ν. 3959/2011 περί προτεραιοποίησης και ανάθεσης υποθέσεων σε Εισηγητή.

¹⁶ Με την κοινοποίηση της πρόσκλησης δύναται να χορηγείται στις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις, μετά από έγγραφο αίτημά τους, αντίγραφο της μη εμπιστευτικής εκδοχής του σώματος τυχόν καταγγελίας, εφόσον δεν έχει ήδη ικανοποιηθεί σχετικό αίτημα κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 15 παρ. 7 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

¹⁷ Βλ. Κεφ. V παρ. 20 κατωτέρω.

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

15. Η υποβολή Πρότασης Δεσμεύσεων που θα αξιολογηθεί κατά τη διαδικασία του Κεφαλαίου V κατωτέρω δεν συνεπάγεται ότι οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις αποδέχονται τις πιθανολογούμενες παραβάσεις ανταγωνισμού που διερευνώνται.

IV. Περιεχόμενο και Είδη Δεσμεύσεων

16. Οι δεσμεύσεις πρέπει να είναι σαφείς και ορισμένες, ικανές και πρόσφορες να παύσουν τις πιθανολογούμενες παραβάσεις και να αποκαταστήσουν τις συνθήκες ανταγωνισμού στην αγορά, να μπορούν να εκτελεσθούν από αυτούς που τις αναλαμβάνουν και να υλοποιηθούν πλήρως, άμεσα ή εντός ευλόγου καθορισμένου χρόνου. Δεσμεύσεις υπό όρους δεν γίνονται αποδεκτές¹⁸. Η υλοποίηση των δεσμεύσεων δεν πρέπει να εξαρτάται από τη βούληση ενός τρίτου ο οποίος δε δεσμεύεται από αυτές. Όταν οι δεσμεύσεις δεν μπορούν να εφαρμοστούν χωρίς τη συμφωνία τρίτων οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις πρέπει να υποβάλουν αποδεικτικά στοιχεία ότι ο τρίτος συμφωνεί.

17. Οι δεσμεύσεις μπορούν να περιλαμβάνουν μέτρα συμπεριφοράς ή διαρθρωτικού χαρακτήρα ή συνδυασμό των δύο. Η παρακολούθηση των δεσμεύσεων πρέπει να είναι ευχερής. Οι επιχειρήσεις δύνανται να προτείνουν μηχανισμούς ελέγχου της εφαρμογής των δεσμεύσεων μέσω της συμμετοχής τρίτων προσώπων, όπως για παράδειγμα ανεξαρτήτων εντολοδόχων παρακολούθησης της εφαρμογής, για τους οποίους η δαπάνη θα βαρύνει τις ίδιες.

V. Αξιολόγηση και Αποδοχή ή μη των Δεσμεύσεων

18. Σε κάθε στάδιο της διαδικασίας¹⁹, εφόσον κριθεί σκόπιμο, μπορεί να διενεργηθεί διαβούλευση με φορείς της αγοράς μέσω συλλογής των απόψεών τους (εφεξής «Διαβούλευση») επί των προτεινόμενων δεσμεύσεων. Η Διαβούλευση μπορεί να διενεργηθεί με διάφορους πρόσφορους τρόπους ή και συνδυασμό αυτών, όπως ενδεικτικά αποστολή επιστολών για την παροχή απόψεων από επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην αγορά ή άλλους φορείς, όπως ενώσεις καταναλωτών, εντός καθοριζόμενης ανά περίπτωση προθεσμίας, συνεντεύξεις με εκπροσώπους επιχειρήσεων, ενώσεων επιχειρήσεων ή άλλων φορέων, περιλαμβανομένου του καταγγέλλοντος, εκκίνηση δημόσιας διαβούλευσης με δημοσίευση περίληψης των προβλημάτων ανταγωνισμού που διερευνώνται και των προτεινόμενων δεσμεύσεων στην ιστοσελίδα της ΕΑ. Στην περίπτωση της δημόσιας διαβούλευσης οι ενδιαφερόμενοι θα δύνανται να υποβάλουν παρατηρήσεις εντός καθορισμένης προθεσμίας δέκα (10) ημερών τουλάχιστον. Στο πλαίσιο της Διαβούλευσης μπορούν να ζητηθούν διευκρινίσεις και πληροφορίες από τα μέρη που υπέβαλαν παρατηρήσεις. Κατά τη διενέργεια Διαβούλευσης λαμβάνεται μέριμνα για την προστασία των προσωπικών δεδομένων και την τήρηση του επαγγελματικού απορρήτου.

19. Με βάση την επεξεργασία και αξιολόγηση των απόψεων που εκφράστηκαν κατά τη Διαβούλευση (και τυχόν άλλων διαθέσιμων πληροφοριών) ή/ και την εισήγηση επί της Πρότασης Δεσμεύσεων, μπορεί να ζητούνται περαιτέρω διευκρινίσεις από τις εμπλεκόμενες

¹⁸ Βλ. Κεφ. II παρ. 4 ανωτέρω.

¹⁹ Ήτοι και πριν την ανάθεση της υπόθεσης σε Εισηγητή.

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

επιχειρήσεις ή/και τροποποιήσεις των δεσμεύσεων. Μπορεί επίσης να διενεργηθεί Διαβούλευση για κάθε τροποποίηση των δεσμεύσεων που υποβάλλεται.

20. Εφόσον πληρούνται τα κριτήρια των Κεφαλαίων II και IV ανωτέρω, ο Εισηγητής συντάσσει εισήγηση περί αποδοχής της Πρότασης Δεσμεύσεων, όπως έχει εκάστοτε διαμορφωθεί, άλλως προχωρά στη διερεύνηση της υπόθεσης. Η ανωτέρω εισήγηση περιλαμβάνει ιδίως τα προβλήματα ανταγωνισμού που προσδιορίστηκαν και τα ουσιώδη πραγματικά περιστατικά επί των οποίων βασίζονται οι πιθανολογούμενες παραβάσεις, τις απόψεις των μερών καθώς και των τρίτων, εφόσον διενεργήθηκε Διαβούλευση, και την αξιολόγηση του πρόσφορου και της καταλληλότητας της Πρότασης Δεσμεύσεων, όπως διαμορφώθηκε. Η εισήγηση θα επιδίδεται μετά κλήτευσης σε ακρόαση στις επιχειρήσεις που προσφέρουν τις δεσμεύσεις και στον καταγγέλλοντα εντός τριών (3) μηνών από την υποβολή της Πρότασης Δεσμεύσεων. Επιπλέον, σε τρίτους, παρέχονται τα προβλεπόμενα βάσει των διατάξεων του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΕΑ. Η προθεσμία μπορεί να παραταθεί αν η Πρόταση Δεσμεύσεων χρήζει διευκρινίσεων ή/και δεν είναι ολοκληρωμένη με αποτέλεσμα να μην μπορεί ο Εισηγητής να προβεί στην αξιολόγησή της. Η διαδικασία ακροάσεως, περιλαμβανομένων των προθεσμιών κλήτευσης και υποβολής απόψεων από τα μέρη και τυχόν τρίτους, ρυθμίζονται από τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, ο οποίος εφαρμόζεται και κατά τη διαδικασία συζήτησης υποθέσεων κατά τη διερεύνηση των οποίων υποβλήθηκε πρόταση δεσμεύσεων²⁰. Πρόσβαση στο φάκελο της υπόθεσης, για τους ως άνω τρίτους, σύμφωνα με το άρθρο 15 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού δεν προβλέπεται.

21. Εφόσον γίνει αποδεκτή από την ΕΑ η Πρόταση Δεσμεύσεων, όπως εκάστοτε ήθελε διαμορφωθεί, η ΕΑ καθιστά με απόφασή της τις δεσμεύσεις αυτές υποχρεωτικές για τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις και αποφαινεται ότι δεν συντρέχουν πλέον λόγοι δράσης εκ μέρους της. Επισημαίνεται ότι σε κάθε περίπτωση η ΕΑ υποχρεούται να εκδώσει σχετική πράξη μόνο σε περίπτωση αποδοχής των δεσμεύσεων²¹. Σε περίπτωση απόρριψής τους, η σχετική απόφαση έχει χαρακτήρα προπαρασκευαστικό ως προς την τελική απόφαση της Επιτροπής επί της υποθέσεως και περιλαμβάνεται σε αυτή²².

22. Σε περίπτωση απόρριψης της Πρότασης Δεσμεύσεων, συνεχίζεται η διαδικασία διερεύνησης της υπόθεσης και διαπίστωσης ή μη παράβασης. Σε περίπτωση απόρριψης της Πρότασης Δεσμεύσεων κάποιων από τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις η εν λόγω διαδικασία συνεχίζεται ως προς αυτές.

23. Με τη λήψη απόφασης από την ΕΑ περί αποδοχής ή μη δεσμεύσεων εκκινούν οι προθεσμίες των παραγράφων 4 ή/και 5 του άρθρου 15 του Ν. 3959/2011.

²⁰ Ο.π..

²¹ Βλ. άρθρο 25Γ παρ. 1 Ν. 3959/2011 «...η Επιτροπή Ανταγωνισμού.... μπορεί με απόφασή της να αποδέχεται ... την ανάληψη δεσμεύσεων».

²² ΔΕφΑθ 2265/2010 (Nestle) παρ. 9 «από το συνδυασμό των διατάξεων του άρθρου 9 παρ. 1 περ. β' προκύπτει ότι μόνο σε περίπτωση που γίνονται αποδεκτές οι προτεινόμενες δεσμεύσεις οπότε παύει η περαιτέρω συζήτηση, εκδίδεται σχετική πράξη. Όμως σε περίπτωση απόρριψής τους η σχετική απόφαση έχει χαρακτήρα προπαρασκευαστικό της τελικής απόφασης της Επιτροπής και περιλαμβάνεται σ' αυτή, όπως νομίμως έγινε στην προκείμενη περίπτωση».

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

24. Η αποδοχή δεσμεύσεων από την ΕΑ σε συγκεκριμένη υπόθεση δεν δεσμεύει σε καμία περίπτωση την ΕΑ σε υπάρχουσες ή μελλοντικές διαδικασίες ή υποθέσεις και δεν δημιουργεί οποιοδήποτε δικαίωμα ή εύλογη προσδοκία για την επίλυση υφιστάμενων ή μελλοντικών υποθέσεων ή διαδικασιών με την αποδοχή δεσμεύσεων.

VI. Χρόνος ισχύος της απόφασης δεσμεύσεων και εκ νέου κίνηση διαδικασίας

25. Η απόφαση της ΕΑ για την αποδοχή δεσμεύσεων μπορεί να αφορά σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα εφόσον κρίνεται ότι δεν συντρέχουν λόγοι για περαιτέρω δράση αυτής²³.

26. Η Επιτροπή έχει το δικαίωμα ύστερα από αίτηση που υποβάλλει κάθε ενδιαφερόμενος ή αυτεπαγγέλτως να κινήσει εκ νέου τη διαδικασία στις εξής περιπτώσεις^{24, 25}:

- α. όταν προκύπτει ουσιαστική μεταβολή των συνθηκών στις οποίες βασίστηκε η απόφαση,
- β. όταν οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις αθετήσουν τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει,
- γ. όταν η απόφαση βασίστηκε σε ανακριβείς ή παραπλανητικές πληροφορίες των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων.

VII. Συμμόρφωση με την απόφαση δεσμεύσεων

27. Η ΕΑ δύναται με την απόφαση των δεσμεύσεων να απειλήσει την επιβολή προστίμου σε περίπτωση που οι επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων δεν εκπληρώσουν αναληφθείσα δέσμευση. Ακολούθως, με απόφασή της η ΕΑ μπορεί να επιβάλει το σχετικό πρόστιμο σε περίπτωση μη συμμόρφωσης²⁶. Η παράβαση στην προκειμένη περίπτωση συνίσταται στη μη συμμόρφωση της επιχείρησης με την απόφαση των δεσμεύσεων χωρίς να χρειάζεται να αποδειχθεί παράβαση των άρθρων 1, 2 του Ν 3959/2011 ή/και 101, 102 ΣΛΕΕ.

28. Η ισχύς της απόφασης αρχίζει από την ημερομηνία δημοσίευσής της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

²³ Άρθρο 25Γ παρ. 1 και 2 Ν. 3959/2011.

²⁴ Άρθρο 25Γ παρ. 1 και 2 Ν. 3959/2011.

²⁵ Οπότε και ανασύρεται ο φάκελος της υπόθεσης.

²⁶ Άρθρο 25 παρ. 1 (δ) και (στ) και 25 παρ. 2 και 4. Ν. 3959/2011.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
Στάδια διαδικασίας αποδοχής δεσμεύσεων

1. Δυνατότητα εκδήλωσης ενδιαφέροντος για αποδοχή δεσμεύσεων σε οποιοδήποτε στάδιο διερεύνησης μίας υπόθεσης.
2. Προτεραιοποίηση και ανάθεση της υπόθεσης σε Εισηγητή, αν δεν έχει λάβει χώρα
3. Προπαρασκευαστικές συναντήσεις με ΓΔΑ ή /και τον Εισηγητή.
4. Αξιολόγηση προθέσεων προτείνουσας επιχείρησης, καταλληλότητας υπόθεσης για αποδοχή δεσμεύσεων και πρόσφορου προσωρινής πρότασης δεσμεύσεων.
5. Πρόσκληση υποβολής οριστικής πρότασης δεσμεύσεων και αναστολή προθεσμιών άρθρου 15 παρ. 4.
6. Υποβολή οριστικής πρότασης δεσμεύσεων εντός τριάντα ημερών από την κοινοποίηση της πρόσκλησης.
7. Διενέργεια διαβούλευσης με την αγορά εφόσον κριθεί σκόπιμο, με την επιφύλαξη σχετικής δυνατότητας σε κάθε στάδιο της διαδικασίας.
8. Σύνταξη εισήγησης περί αποδοχής της οριστικής πρότασης δεσμεύσεων, όπως έχει διαμορφωθεί.
9. Κοινοποίηση της εισήγησης εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την υποβολή της οριστικής πρότασης επί των δεσμεύσεων.
10. Κλήτευση σε ακρόαση των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων, και του καταγγέλλοντος σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΕΑ.
11. Πραγματοποίηση της ακρόασης/δυνατότητα ακρόασης καταγγέλλοντος ή και τρίτων.
12. Λήψη απόφασης ΕΑ, η οποία θα καθιστά τις δεσμεύσεις υποχρεωτικές για τα μέρη - Παύση περαιτέρω ενεργειών της ΕΑ.

Διαδικασία υποβολής πρότασης μετά την κοινοποίηση Εισήγησης: (α) υποβολή πρότασης δεσμεύσεων εντός της προθεσμίας υποβολής υπομνήματος επί της Εισήγησης (β) σύνταξη εισήγησης επί της καταλληλότητας των προτεινόμενων δεσμεύσεων και κοινοποίηση αυτής στα μέρη (γ) απόφαση ΕΑ περί εκκίνησης διαδικασίας αξιολόγησης και αποδοχής ή μη δεσμεύσεων (δ) διενέργεια διαβούλευσης με την αγορά εφόσον κριθεί σκόπιμο (ε) λήψη απόφασης ΕΑ, η οποία θα καθιστά τις δεσμεύσεις υποχρεωτικές για τα μέρη - παύση περαιτέρω ενεργειών της ΕΑ.

Προσωρινή έκδοση – Το τελικό κείμενο της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με το άρθρο 27(1) του Ν. 3959/2011

Η παρούσα αντικαθιστά στο σύνολο, την υπ' αριθ. 588/2014 απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Η Απόφαση εκδόθηκε την **7^η Ιουλίου 2022**.

Η Απόφαση και το συνημμένο σε αυτή παράρτημα να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, σύμφωνα με το άρθρο 47 του Ν. 3959/2011.

Ο Πρόεδρος και Συντάκτης της Απόφασης

Ιωάννης Λιανός

Η Γραμματέας

Ευαγγελία Ρουμπή